

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 514/2024-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti rozhodnutiu Okresného úradu Piešťany, odboru cestnej dopravy a pozemných komunikácií č. OU-PN-OCDPK-2018/000936 z 9. februára 2018 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 24. septembra 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutím označeným v záhlaví. Navrhuje, aby ústavný súd prikázal tomu, kto tento stav spôsobil, obnoviť stav pred jeho porušením a priznal sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie. Sťažovateľ zároveň uviedol, že ústavnú sťažnosť napísal sám, keďže „každý môj advokát bol zmanipulovaný, vrátane tých, ktorých som požiadal o rešerš“.

2. Z ústavnej sťažnosti a predložených príloh vyplýva, že obec Banka, stavebný úrad – doprava vydala 1. augusta 2013 na návrh stavebníkov (sťažovateľa a [REDAKOVANÉ]) stavebné povolenie na zhotovenie novostavby, a to prístupovej miestnej komunikácie na Šindlerov diel, s tým, že stavba bude dokončená do 36 mesiacov od právoplatnosti stavebného povolenia (nadobudnutie právoplatnosti 12. septembra 2013).

3. V dôsledku nadobudnutia vlastníckeho práva k pozemkom na [REDAKOVANÉ] v katastrálnom území [REDAKOVANÉ], obci Banka (v roku 2015) požiadal stavebník [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žiadateľ“) 7. septembra 2016 o vydanie povolenia na zmenu stavby pred jej dokončením, a to dobudovanie prístupových ciest k jednotlivým pozemkom z navrhovanej miestnej komunikácie na pozemkoch

vo vlastníctve žiadateľa, a predĺženie termínu dokončenia stavby do 31. septembra 2018. Avšak obec Banka, obecný úrad (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) jeho žiadosť rozhodnutím č. SUBA 734/2016-R zo 6. septembra 2017 zamietla, proti čomu podal žiadateľ odvolanie. Okresný úrad Piešťany, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií ako odvolací správny orgán napadnutým rozhodnutím z 9. februára 2018 odvolaniu žiadateľa vyhovel a rozhodnutie vydané prvostupňovým správnym orgánom zrušil. Odvolací správny orgán konštatoval, že výrok rozhodnutia nie je jasný, zrozumiteľný, a preto môže nastať zmätočnosť výroku z dôvodu nesprávne uvedeného zákonného ustanovenia, z ktorého správny orgán vyvodil svoju príslušnosť v konaní. Keďže výrok musí obsahovať rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, napadnuté rozhodnutie je potrebné považovať za nesprávne. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 14. februára 2018.

4. Na základe podnetu žiadateľa preskúmal napadnuté rozhodnutie mimo odvolacieho konania Okresný úrad Trnava, odbor opravných prostriedkov, ktorý v odpovedi žiadateľovi č. OU-TT-OOP2-2018/025677 z 3. októbra 2018 konštatoval, že odvolací správny orgán v danej veci postupoval správne, keď rozhodnutie vydané prvostupňovým správnym orgánom bez náhrady zrušil a vec nevrátil na nové konanie. V rámci vysvetlenia uviedol, že k takémuto postupu je potrebné pristúpiť vždy, keď sa prvostupňový správny orgán, v tomto prípade obec Banka, dopustí takej nezákonnosti, ktorá spôsobuje tzv. nulitu (ničotnosť) vydaného rozhodnutia, na ktorú musí správny orgán prihliadať z úradnej povinnosti, t. j. keď pre rozpor s právnymi predpismi rozhodnutie vôbec nemalo byť vydané. Rozhodnutie obce Banka zo 6. septembra 2017 nemalo byť vôbec vydané z dôvodov, ktoré už v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol odvolací správny orgán, a preto ho nebolo možné vrátiť na nové konanie a rozhodnutie prvostupňovému správne mu orgánu. Dôvodom na zrušenie právoplatného rozhodnutia môže byť len jeho nezákonnosť, avšak po posúdení podnetu neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by mali za následok jeho nezákonnosť, a preto ani neboli dôvody na začatie konania na preskúmanie napadnutého rozhodnutia mimo odvolacieho konania.

5. Na základe žiadosti sťažovateľa o zmenu stavby pred jej dokončením stavebný úrad rozhodnutím č. SUBA 535/2023-R z 5. októbra 2023 povolil zmenu termínu dokončenia stavby do 31. decembra 2025.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v prvej časti ústavnej sťažnosti popisuje priebeh konaní pred správnymi orgánmi. Napadnuté rozhodnutie z 9. februára 2018 žiada zrušiť, pretože podľa jeho názoru bol finančne poškodený, keďže mu vznikla škoda minimálne vo výške 137 327 eur. Podľa názoru sťažovateľa vydaním napadnutého rozhodnutia došlo k vyvlastneniu jeho majetku investovaného do stavby komunikácie, resp. jeho vyvlastneniu bez náhrady.

7. V rámci druhej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľ pomerne nejasne argumentuje v trestnej rovine. Vychádzajúc z predložených príloh, je zrejmé, že sťažovateľ podal trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa, ktorého sa mali dopustiť pracovníci odvolacieho správneho orgánu vydaním napadnutého rozhodnutia. V tejto

súvislosti sťažovateľ pomerne rozsiahlo chronologicky popisuje priebeh predmetného trestného konania, ktorého výsledkom bolo odmietnutie jeho trestného oznámenia, s čím nesúhlasí.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti sú výhrady sťažovateľa proti napadnutému rozhodnutiu, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, tvrdiac, že napadnutým rozhodnutím bol vyvlastnený bez náhrady.

9. Podľa § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) možno sťažnosť podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

10. Ústavný súd konštatuje, že ustanovenie o lehote na podanie ústavnej sťažnosti je ustanovením kogentným, to znamená, že ústavný súd nemôže zmeškanie tejto lehoty odpustiť alebo ju predĺžiť (pozri napr. m. m. I. ÚS 188/03, IV. ÚS 14/03, II. ÚS 330/06, IV. ÚS 481/2011).

11. Sťažovateľ sa vyslovenia porušenia svojich ústavných práv dožadoval vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu odvolacieho správneho orgánu, ktoré nadobudlo právoplatnosť 14. februára 2018. Posledný deň lehoty na podanie ústavnej sťažnosti bol teda 14. apríl 2018. Sťažovateľ však ústavnú sťažnosť podal až 23. septembra 2024, t. j. viac ako šesť rokov po uplynutí lehoty na jej podanie.

12. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť sťažovateľa bola podaná oneskorene, a preto ju podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde pri jej predbežnom prerokovaní odmietol.

13. V materiálnom kontexte a ako *obiter dictum*, keďže sťažovateľ nie je právne zastúpený a z jeho vyjadrenia (v bode 1) nevyplýva vôľa byť v konaní pred ústavným súdom právne zastúpený (v dôsledku nedôvery v advokátsky stav), považuje ústavný súd za potrebné poukázať na určité skutočnosti. Sťažovateľ napáda rozhodnutie odvolacieho správneho orgánu, v ktorého dôsledku došlo k zrušeniu prvostupňového správneho rozhodnutia, ktoré ani nemalo byť vydané orgánom, ktorý ho vydal. Z poučenia predmetného rozhodnutia vyplýva, že je možné ho preskúmať súdom. Vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti a sťažovateľom preložených príloh, nie je zrejmé, či sťažovateľ tento prostriedok nápravy využil. V tejto súvislosti musí ústavný súd poukázať na svoju konštantnú judikatúru, v zmysle ktorej ak zákon podmieňuje prípustnosť sťažnosti vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje

sťažovateľovi na ochranu jeho práva, tak o to viac je podmienkou prípustnosti sťažnosti uplatňovanie práva, ktorého porušenie sťažovateľ namieta, riadnym, zákonom predpísaným spôsobom (m. m. III. ÚS 1/04). Sťažovatelia nemajú podľa ústavy, zákona o ústavnom súde a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z oboch ústavne existujúcich systémov súdnej ochrany využijú, ale sú povinní postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto „poradie“ sa nedá sťažovateľmi ovplyvniť a jeho vnútorná logika vychádza z toho, že aj všeobecné súdnictvo je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomocí (čl. 142 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 Civilného sporového poriadku). Iba za predpokladu, že sťažovatelia vyčerpajú všetky im dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie sú úspešní, môžu sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017).

14. Vychádzajúc z už uvedeného, je zrejmé, že o preskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia v rámci sústavy všeobecných súdov (správneho súdnictva), bol sťažovateľ v písomnom vyhotovení rozhodnutia, ktoré má povahu verejnej vyhlášky a bolo vyvesené na úradnej tabuli, poučený. Bez vyčerpania právneho prostriedku, ktorý zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd priznáva (v tomto prípade, riadiac sa poučením, podaním správnej žaloby), by ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

15. Vzhľadom na popísanú situáciu nemá význam zaoberať sa ani náležitosťou návrhu spočívajúcou v povinnom právnom zastúpení v zmysle § 34 ods. 1, § 43 ods. 2 a 3 v kontexte dôvodu na odmietnutie návrhu podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

16. Dňa 17. októbra 2024 doplnil sťažovateľ ústavnú sťažnosť o podanie, ktorým predkladá ústavnému súdu doplnenie podania adresovaného Okresnému súdu Trnava, pracovisku Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. PN-6C/16/2018. Ústavný súd dopytom na okresnom súde zistil, že pod uvedenou spisovou značkou je vedené súdne konanie sťažovateľa ako žalobcu proti žiadateľovi ([REDACTED]) o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam (nadobudnutým na základe kúpnej zmluvy z 29. septembra 2015 zmienenej v bode 3 tohto rozhodnutia). V uvedenom súdnom konaní bolo okresnému súdu doručené 22. mája 2024 dovolanie sťažovateľa. Z uvedeného je zrejmé, že obsah doplnenia podania je bez priamej právnej relevancie k napadnutému rozhodnutiu (ktoré sťažovateľ žiada zrušiť), ktoré je predmetom ústavného prieskumu pôvodne sťažovateľom doručenej ústavnej sťažnosti, preto naň ústavný súd neprihliadal.

17. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi obsiahnutými v jej petite už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2024

Libor Duľa
predseda senátu